

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Deénes Sándor ügyvéd (cím) által képviselt név (cím) felperesnek, a Heinzelmann és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Balla Árpád Gábor ügyvéd, cím) által képviselt név Biztosító Zártkörűen működő Részvénytársaság (cím) alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007 június 14. napján meghozott, 2.G.40.440/2005/28. számú ítélete ellen, az alperes részéről 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 120.000 (százhúszezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében arra kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 12.315.383 Ft-ot, ennek kamatait és 770.000 Ft perköltséget. Emellett rendelkezett a feljegyzett kereseti illeték megtérítéséről is. Tényként állapította meg, hogy a peres felek között 1998 december 1-i kockázatviselési kezdettel biztosítási

szerződések jöttek létre, melyekben egyebek mellett az alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a felperes tulajdonában álló fecskendő tűzoltógépjármű felépítményében és annak tartozékaiban (málha felszerelés) bekövetkezett töréskár esetén a vagyontárgyak könyvszerinti bruttó értékét megfizeti a felperes részére 35.000.000 Ft összeghatárig, 300.000 Ft önrész levonása mellett. A kérdéses gépjármű 2003 augusztus 22-én közúti baleset következtében olyan mértékben rongálódott meg, hogy annak javítása nem volt gazdaságos. A káreseményt a felperes az alperesnél bejelentette, az alperes a géptörés kárra megkötött szerződés alapján 6.997.798 Ft-ot fizetett meg. A hordozójármű és a felépítmény bruttó értéke a káresemény időpontjában 31.707.380 Ft volt, amelyből 60 %-ot, 19.024.428 Ft-ot tett ki a felépítmény, továbbá 1.688.753 Ft volt a málha bruttó könyvszerinti értéke. Az elsőfokú bíróság a leszállított keresetnek helyt adó döntését a következőkkel indokolta: A felek között a Ptk. 536. §-ában szabályozott biztosítási szerződés volt hatályban. Mivel az alperes a kockázatviselésének feltételét korlátozás nélkül mérlegelheti, a Ptk. 549. § (2) bekezdése értelmében a vagyontárgynak a biztosítási esemény időpontjában fennálló tényleges kárkori értékétől függetlenül helytállási kötelezettségének felső határa elérheti a vagyontárgy új állapotban való beszerzési értékét is. A biztosítási összeget a felek a vagyontárgy könyvszerinti bruttó értékben határozták meg, és ez alapján az összeg alapján határozták meg a biztosítási díjat is. A biztosítási összeget nem a műszaki és forgalmi tényezők együttes figyelembevételével meghatározott káridőponti érték alapján, hanem a számviteli szabályokban alkalmazott, könyvszerinti bruttó érték alapján kötötték ki. Ezért az alperes helytállási kötelezettsége körében a Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti szerződés értelmezés során alapvető jelentőségű volt, hogy a felperes az alperesi kockázatvállalás feltételeit miként értheti. A vagyonbiztosítási szerződés megkötése folytán a felperes a lakosság tűzvédelmének biztosítását szolgáló legfontosabb eszközt kívánta kár esetére pótolni. A szakértő ezért megalapozottan helyezkedett arra az álláspontra, hogy a szerződés tartalmának megítélésénél nem hagyható figyelmen kívül a felperesnek az államháztartás alrendszerében betöltött speciális szerepe. A szakértő véleménye szerint a bruttó könyvszerinti érték számviteli szempontból a beszerzési értékkel analóg fogalom. A szakvélemény a bruttó értéket az 1991. évi XVIII. törvény 35. és 37. §-a alapján összhangban határozta meg. Mind e törvény, mind a később hatályba lépett 2000. évi C. törvény szerint a beszerzési ár abban az esetben csökkenthető az általános forgalmi adóval, ha az előzetesen felszámított forgalmi adó levonható. Ezért nem volt alapos a forgalmi adóval kapcsolatos alperesi védekezés. Az alperes a szakvéleményt 2007. január 23-án vette át, és csupán a 2007. július 14-i tárgyalási határnapon nyújtotta be az általa beszerzett magánszakértői véleményt, és tett indítványt az igazságügyi szakértői vélemény kiegészítésére. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (4) bekezdése alapján az alperesnek felróható okból elkéssetten előterjesztett bizonyítási indítványt mellőzte. Emellett rámutatott, hogy a magánszakértői vélemény nem tartalmaz olyan megállapításokat, amelyek a szakvélemény kiegészítésének szükségességét indokolták volna. Az elsőfokú bíróság mindezekre figyelemmel megállapította, hogy az alperes jogos ok nélkül tagadta meg a teljesítést, ezért a felperes a Ptk. 313. §-a alapján választott 300. § (1) bekezdése szerint jogosult a pénzbeli szolgáltatás követelésére.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatását, a kereset 5.493.627 Ft erejéig történő elutasítását kérte. Azért támadta az elsőfokú bíróság döntését, mert a bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, és a bizonyítékokkal és a jogszabályokkal ellentétes döntést hozott, továbbá bizonyítási indítványát alaptalanul utasította el. Álláspontja szerint az igazságügyi szakértői vélemény megállapításai nem szakszerűek, az eljárás szakértő nem valós adatokra támaszkodva alakította ki véleményét. Ezért az elsőfokú bíróság nem szakszerű vélemény alapján hozta meg ítéletét. Előadta, hogy az általa beszerzett szakvélemény alapján a bruttó könyvszerinti érték 15.219.542 Ft-ban fogadható el, mivel a szakértő indokolatlanul vette figyelembe a gépjármű értékének áfa tartalmát. A járműnek a felperes részére történő átadásáról készült jegyzőkönyv tartalma alapján a vagyontárgy bruttó könyvszerinti értékének, azaz beszerzési értékének a meghatározása során az áfát felszámítani nem lehet. Ezért az áfával csökkentett érték 60 %-a a biztosított vagyontárgy bruttó könyvszerinti értéke, amelyet a nem vitás roncsértékkel, a korábbi térítéssel és az önrésszel csökkentve a felperest csupán további 6.821.756 Ft biztosítási szolgáltatás illetheti meg.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú ítélet helybenhagyására irányult.

A Pp. 228. § (4) bekezdése alapján az első fokú ítéletnek az alperest marasztaló rendelkezése 6.821.756 Ft erejéig jogerőre emelkedett.

Az ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával, helytálló indokok mellett hozta meg érdemi döntését is. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az első fokú ítéletet a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján, helyes indokaira utalással helybenhagyta. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéltábla a következőket emeli ki:

A felek között lényegében csupán az volt a vitás, hogy az alperes szolgáltatásának felső határát meghatározó bruttó könyvszerinti érték a berendezés áfával növelt vagy áfa nélküli értékében határozható meg. Az elsőfokú bíróság az aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény alapján, a szerződéskötéskor hatályban volt 1991. évi XVIII. törvény (Számviteli törvény) 35. § és 47. §-ának rendelkezéseivel összhangban úgy foglalt állást, hogy bruttó könyvszerinti értéknek az áfával növelt beszerzési értéket kell tekinteni. Az alperes fellebbezésében e megállapítást vitatta, külön sérelmezve azt, hogy szakvélemény kiegészítésére tett bizonyítási indítványát az elsőfokú bíróság mellőzte. Alaptalanul hivatkozott fellebbezésében a jegyzőkönyv tartalmára mint azt alátámasztó bizonyítékra, hogy nettó értéknek kell a fecskendő értékét figyelembe venni. A jegyzőkönyv alapján csupán az állapítható meg, hogy 31.707.380 Ft volt a gépjármű-fecskendő értéke annak 1995 novemberi átadásakor, amely érték 25 % áfát is tartalmazott.

A biztosítási szerződés megkötésekor hatályban volt Számviteli törvény 35. § (2) bekezdése értelmében a beszerzési költség részét képezi az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó.

A kérdéses jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy a felperes részére átadott gépjármű fecskendő forgalmi értékét forgalmi adóval együtt vették figyelembe, azonban a forgalmi adó levonására vonatkozó utalást a jegyzőkönyv nem tartalmaz. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a könyvszerinti értéket általános forgalmi adó figyelembevételével kell meghatározni.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az, hogy a könyvszerinti bruttó érték a forgalmi adót magában foglalja-e, alapvetően jog- és nem szakkérdés, mivel ezt a számviteli törvény rendelkezései határozzák meg. Ezért ennek a jogkérdésnek a megítéléséhez szükségtelen volt az egyébként aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény kiegészítése. Ezért - túl az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott Pp. 3. § (4) bekezdése szerinti bizonyítás mellőzése okon - amiatt sem volt helye a bizonyítási indítvány teljesítésének, mert a szakvélemény kiegészítése a jogvita elbírálásához nem volt szükséges.

Az alperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezáltal teljes egészében elvesztett lett. Ezért a Pp. 239. §-a folytán a fellebbezési eljárásban is irányadó 78. § (1) bekezdése alapján felmerült kiadásait maga viseli, továbbá köteles megtéríteni a felperes másodfokú perkötségét, amely magában foglalja a jogi képviselő munkadíjának forgalmi adóját is.

Budapest, 2008 március 12.

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke Dr. Németh László s. k. előadó bíró Dr. Szücs József s. k. bíró

A kiadmány hitelül:Gosztola Edit Erzsébet tisztviselő

